

KORRALDUS

Geoloogilise uuringu loa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 26, § 32, § 35, Tõrva Vallavolikogu 14.08.2024 otsuse nr 2-3/2024/325 ning ettevõtte Kiirkandur AS kuupäeval 14.06.2024 esitatud taotluse otsustab Keskkonnaamet:

1.1. anda ettevõttele Kiirkandur AS (registrikood 10111516) geoloogiline uuringu luba nr L.MU/522373 Ala uuringuruumis kehtivusajaga 5 aastat;

1.2. Loale kantakse järgmised täiendavad tingimused:

1.2.1. uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel RMK Kagu regiooni (kagu.regioon@rmk.ee) välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;

1.2.2. kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.

1.2.3. uuringu käigus ei ole lubatud Ikepera (TTP-363)-2 maaparandusehitise kraavide ristlõiget rikkuda ja tuleb tagada maaparandussüsteemide jätkuv toimimine.

1.2.4. välitöid läbi viia väljaspool pesitsusperioodi ajavahemikul 1. august kuni 14. märts

1.3. korraldus jõustub korralduse teatavaks tegemisest.

Käesolev korraldus on uuringuloa nr L.MU/522373 lahutamatu osa. Uuringuluba nr L.MU/522373 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS.

2. ASJAOLUD

Ettevõtte Kiirkandur AS (registrikood 10111516, aadress Järvekalda tee 1, Harkujärve küla, Harku vald, Harju maakond) esitas 14.06.2024 Keskkonnaametile Ala uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis (edaspidi KOTKAS) 14.06.2024 dokumendina nr DM-128820-1, nõuetekohane taotlus registreeritud 26.06.2024 dokumendina nr DM-128820-3, edaspidi uuringuluba).

Ala uuringuruum asub Valga maakonnas Tõrva vallas Ala külas riigimaal katastriüksustel Taagepera metskond (katastritunnus 20301:002:0731). Riigimaa valitseja on

Kliimaministeerium ja selle volitatud asutus on Riigimetsa Majandamise Keskus.

Ala uuringuruumi teenindusala pindala on 34,69 ha. Tegemist on tarbevaru uuringuga, mille käigus plaanitakse rajada kuni 25 uuringupuurauku ja kuni 35 uuringukaevetööd uurimissügavusega kuni 22 m. Uuritavateks maavaradeks on ehituskruus ja ehitusliiv. Täiendavalt on uuringu käigus planeeritud teostada järgmised hüdrogeoloogilised katsetööd ja muud sihtotstarbelised tööd: veetasemete mõõtmine, proovid granulomeetrilise koostise määramiseks ning füüsikalise-mehaanilisteks katseteks, topograafiline mõõdistamine. Taotletava loa kehtivusaeg on 5 aastat.

Ala uuringuruum külgneb lääne poolt Ikepera turbamaardla (registrikaart nr 281) aktiivse tarbevaru plokiga 5.

Kirdesuunas ca 60 m kaugusel kulgeb Valga-Uulu tee (põhimaantee nr 6, ETAK ID 4821496) ja idapool ca 180 m kaugusel kulgeb kruusakattega Ala-TaageperaRaiksilla tee (kõrvalmaantee nr 23198, ETAK ID 4654143). Põhjasuunas ca 100 m kaugusel jookseb Ikepera oja (VID VEE1013900). Uuringuruum kattub osaliselt maaparandussüsteemi maa-alaga Ikepera (TTP-363)-2 (VID 3101390010020001).

Taotlusele on lisatud Põllumajandus- ja Toidumeti (alates 01.01.2025 Maa-ja Ruumiamet) 13.06.2024 kiri nr 6.2-2/25410, mille kohaselt kooskõlastatakse Ala uuringuruumi teenindusalal geoloogilise uuringutööde tegemise tingimused, et uuringu käigus Ikepera (TTP-363)-2 maaparandusehitise kraavide ristlõiget ei rikuta ja on tagatud maaparandussüsteemide jätkuv toimimine.

Eelpool nimetatud tingimused seatakse uuringuloa täiendavateks tingimusteks.

Ala uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää Natura 2000 võrgustiku alasid ega muid kaitstavaid loodusobjekte.

Uuringuruumist u 100 m kaugusel põhja pool asub metsise (*Tetrao urogallus*) elupaik; 135 m kaugusel põhja pool värbkaku elupaik (*Glaucidium passerinum*); 290 m kaugusel läänes kanakulli (*Accipiter gentilis*) ja valgeselg-kirjurähni (*Dendrocopos leucotos*) elupaik; lõunast piirneb uuringuruum mustrahni (*Dryocopus martius*) elupaigaga. Taotletavast alast u 135 m kaugusele põhja poole jääb Rutu maastikukaitseala.

Looduskaitseaduse § 55 lõikes 61 on sätestatud, et keelatud on looduslikult esinevate lindude pesade ja munade tahtlik hävitamine ja kahjustamine või pesade kõrvaldamine ning lindude tahtlik häirimine, eriti pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal. Lindude häirimise vältimiseks tuleb vältitöid läbi viia väljaspool pesitsusperioodi ajavahemikul 1. august kuni 14. märts.

Ala uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää muinsuskaitseobjekte.

Uuringuloa taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja Maa-amet (12.07.2024

kiri nr DM-128820-4). Ettepanekuid ei esitatud.

Riigilõivu seaduse § 136¹ lõike 1 kohaselt on riigilõiv 400 eurot tasutud kuupäeval 14.06.2024.

Maapõueseaduse (edaspidi MaaPS) § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse uuringuloa andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

MaaPS § 30 lõike 2 alusel avaldas Keskkonnaamet uuringuloa menetluse algatamise teate 06.11.2024 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning teavitas avatud menetluse algatamisest 17.07.2024 kirjaga nr DM-128820-5 menetlusosalisi. Kuni uuringuloa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igaühel õigus esitada Keskkonnaametile taotluse kohta põhjendatud ettepanekuid ja vastuväiteid.

Avalikustamise käigus ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitatud.

MaaPS § 27 lõike 7 kohaselt saatis Keskkonnaamet 17.07.2024 kirjaga nr DM-128820-6 teate avatud menetluse algatamisest ning uuringuloa taotluse kirjaliku arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi asukoha kohaliku omavalitsuse üksusele (Tõrva Vallavalitsus) tähtajaga kaks kuud.

Kohalik omavalitsuse 14.08.2024 otsusega nr 2-3/2024/325 (KOTKAS 15.08.2024 nr DM-128820-7) nõustus Ala uuringuruumile geoloogilise uuringu loa andmisega.

MaaPS § 30 lõike 5 alusel pani Keskkonnaamet õigusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks kuupäeval XXX.202X ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtajaks 2 nädalat.

Avalikustamise käigus kirjalikke seisukohti ei laekunud/ laekusid.

Vastavalt HMS § 49 lõigetele 1 ja 3 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist, huvitatud isikule ja isikule, kelle õigusi võib avatud menetluse korras antav õigusakt puudutada ning taotluse esitajale, võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited.

Keskkonnaamet küsis ettevõttelt Kiirkandur AS XXX.202X kirjaga nr DM-XXX arvamust või vastuväiteid uuringuloa andmise otsuse eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest. Keskkonnaamet edastas sama kirja ka kohalikule omavalitsusele teadmiseks.

Etteantud tähtaja jooksul ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitatud/ esitati järgmised ettepanekud ja vastuväited:

3. KAALUTLUSED

Geoloogiline uuring on maavara arvele võtmise ja kaevandamise eesmärgil tehtav geoloogiline töö (MaaPS § 4 lõige 2). Geoloogilise uuringu läbi viimine on lubatud vaid uuringuloo alusel (MaaPS § 17 lõige 2). Vastavalt uuringuloo saamiseks esitab taotleja loa andjale taotluse (MaaPS § 27 lõige 1). Uuringuloo andjaks on Keskkonnaamet (MaaPS § 26).

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) § 11 lõike 3 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (edaspidi KMH) kohustuslik KeHJS § 6 lõikes 1 nimetatud tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda KMH algamist või algatamata jätmist lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 2 loetelu on § 6 lõike 4 alusel täpsustatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ (edaspidi määrus nr 224). Loa taotleja kavandatav tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lõike 1 ega ka määruse nr 224 loendisse, mistõttu KeHJS § 3, § 6, § 11 lõike 3 ning määruse nr 224 alusel ei ole antud juhul KMH algatamine kohustuslik, samuti ei ole vajalik eelhindamine ega KMH vajalikkuse kaalumine.

Geoloogilist uuringut võib korraldada ja juhtida selleks teadmisi, oskusi ja kogemusi omav isik (MaaPS § 17 lõige 3 ja 4). Uuringuloo alusel võib hüdroteoloogilisi töid teha isik, kellel on veeseaduse § 208 punktide 1 kohane tegevusluba.

Geoloogilise uuringu teostaja on J.Viru Markšeideribüroo OÜ (registrikood 11644539, aadress Tartu mnt 84a-50, Kesklinna linnaosa, Tallinn, Harju maakond).

Juhul, kui geoloogilise uuringu käigus tekib kaevandamisjäätmekava (edaspidi Jääts) § 35² tähenduses tuleb uuringuloo taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava (MaaPS § 28 lõige 5). Jäätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse Jääts §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest. Uuringuloo taotluse kohaselt geoloogilise uuringu käigus kaevandamisjäätmekava ei teki ning seetõttu ei ole jäätmekava koostamine ja esitamine vajalik.

MaaPS § 27 lg 3 kohaselt saatis loa andja 06.12.2024 kirjaga nr DM-128820-9 uuringuloo taotluse uuringuruumi ja selle teenindusala asukoha riigivara valitseja volitatud asutusele riigile kuuluva kinnisasja kasutamise nõusoleku saamiseks.

Riigivara valitseja volitatud asutus, Riigimetsa Majandamise Keskus andis 06.12.2024 kirjaga nr 3-1.1/2024/7358 (KOTKAS 20.12.2024 nr DM-128820-10) oma nõusoleku geoloogilise uuringu teostamiseks järgmistel tingimustel:

1. uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel RMK Kagu regiooni (kagu.regioon@rmk.ee) välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;
2. kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.

Riigivara valitseja volitatud asutuse kooskõlastuse tingimused seatakse uuringuloa täiendavateks tingimusteks.

Keskkonnaamet kontrollis ettevõtte Kiirkandur AS kuupäeval 26.06.2024 esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS, keskkonnaministri 09.01.2020 määrusele nr 1 „Üldgeoloogilise uurimistöö loa ja geoloogilise uuringu loa taotluse esitamise kord, täpsustatud nõuded taotluse kohta, loa andmise kord ning taotluse ja loa andmekoosseis“ ja KeHJS sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks uuringuloa menetlemiseks.

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad võib haldusorgan määrata kaalutusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutusõigus tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). HMS § 53 kohaselt võib haldusaktile kehtestada kõrvaltingimuse seaduses või määrmuses sätestatud juhul või kui kõrvaltingimusega tuleks haldusakt jätta andmata. Vastavalt määruse nr 1 § 4 lõikele 3 kantakse uuringuloa lahtrisse „Täiendavad tingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ning kaevandamisjäätmete käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks ja vajadusel muud täiendavad nõuded. Uuringuloaga reguleeritakse vaid uuringuruumis ja uuringuruumi teenindusalal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt uuringu teostamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Ala uuringuruumi uuringuloale kantakse järgmised täiendavad tingimused:

1. uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel RMK Kagu regiooni (kagu.regioon@rmk.ee) välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;
2. kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.
3. uuringu käigus ei ole lubatud Ikepera (TTP-363)-2 maaparandusehitise kraavide ristlõiget rikkuda ja tuleb tagada maaparandussüsteemide jätkuv toimimine.
4. välitööd läbi viia väljaspool pesitsusperioodi ajavahemikul 1. august kuni 14. märts

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal selgitatakse välja, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS § 35 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja. Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud

strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“.

MaaPS § 35 lõige 1 punktidest 4, 5, 8 ja lõige 2 punktidest 2-3 tulenevat keeldumise alust menetluse käigus ei ilmnenu, mistõttu neid käesolevas korralduses ei käsitleta.

Ala uuringuruumi teenindusala piiress, samuti olulise mõju piiridesse ei jää Natura 2000 võrgustiku alasid ega muid kaitstavaid loodusobjekte (MaaPS § 35 lõige 1 punkt 11); muinsuskaitseobjekte (MaaPS § 35 lõige 1 punkt 3), mistõttu MaaPS § 27 lõigetes 4-6 nimetatud nõusoleku küsimise vajadust uuringuloo andmiseks ei olnud ja sellest tulenevat keeldumise alust ei esine.

MaaPS 35 lõige 2 punkt 1 sätestab, et uuringuloo andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kuriteo või väärteo eest uuringu või kaevandamisjäätmete käitlemise valdkonnas ja nende andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning ettevõttele Kiirkandur AS ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri teade seisuga XX.XX.202X).

Eeltoodu alusel võib väita, et MaaPS §-s 35 sätestatud uuringuloo andmisest keeldumise alused puuduvad.

Geoloogilise uuringu luba ei anna uuringuloo omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamise luba ning geoloogilise uuringu loa saamisel ei teki õiguspärast ootust kaevandamisloa saamiseks.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Siret Punnisk
juhataja
maapõuebüroo